

Scrisoarea către

Evrei

Hebrews

Dumnezeu a vorbit prin Fiul Său

1 ¹În trecut, Dumnezeu a vorbit strămoșilor noștri prin profeți*. Dumnezeu le-a vorbit de multe ori, în multe feluri. ²Dar, în ultima vreme, El ne-a vorbit prin Fiul Său. Prin El a creat Dumnezeu lumea și pe El L-a numit să fie moștenitor peste toate lucrurile. ³În El se vede slava lui Dumnezeu. El este reflectarea perfectă a naturii lui Dumnezeu. El este Cel care, prin Cuvântul Său plin de putere, susține toate lucrurile. După ce a spălat păcatele oamenilor, El S-a așezat la dreapta Maiestății divine, în ceruri.

Fiul este superior îngerilor

⁴El a devenit superior îngerilor, tot așa cum și numele pe care l-a primit este mai important decât al îngerilor.

⁵Căci nici unuia dintre îngeri nu i-a spus Dumnezeu:

„Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut.“

Psalmul 2.7

Și Dumnezeu nu a spus despre nici un înger:

„Voi fi Tatăl Lui, iar El va fi Fiul Meu.“

2 Samuel 7.14

⁶Și la fel, când Dumnezeu Îl aduce în lume pe Fiul Său, primul născut, El spune:

„Toți îngerii lui Dumnezeu să I se închine!“

Deuteronom 32.43

⁷Despre îngeri, Dumnezeu a spus:

„Dumnezeu Își face îngerii vânturi, iar pe slujitorii Săi, flăcări de foc.“

Psalmul 104.4

⁸Dar despre Fiul Său, Dumnezeu a spus:

God Has Spoken Through His Son

1 ¹In the past God spoke to our people through the prophets.* He spoke to them many times and in many different ways. ²And now in these last days, God has spoken to us again through his Son. He made the whole world through his Son. And he has chosen his Son to have all things. ³The Son shows the glory* of God. He is a perfect copy of God's nature, and he holds everything together by his powerful command. The Son made people clean from their sins. Then he sat down at the right side¹ of God, the Great One in heaven. ⁴The Son became much greater than the angels, and God gave him a name that is much greater than any of their names.

⁵God never said this to any of the angels:

“You are my Son.

Today I have become your Father.” *Psalm 2:7*

God also never said about an angel,

“I will be his Father,
and he will be my son.”

2 Samuel 7:14

⁶And then, when God sent his firstborn² Son into the world, he said,

“Let all God's angels worship the Son.”³

Deuteronomy 32:43

⁷This is what God said about the angels:

“God changes his angels into winds⁴
and his servants into flaming fire.” *Psalm 104:4*

⁸But he said this about his Son:

¹1:3 *right side* The place of honor and authority (power). ²1:6 *firstborn* This word means that Christ was the first and most important of all God's children. ³1:6 “*Let ... Son*” These words are found in Deut. 32:43 in the ancient Greek version of the Old Testament and in a Hebrew copy among the Dead Sea Scrolls. ⁴1:7 *winds* This can also mean “spirits.”

„Tronul Tău, Dumnezeule,
va rămâne pentru totdeauna.
Tu vei domni peste împărăția Ta
și hotărârile Tale vor fi
întotdeauna drepte.

⁹ Tu iubești dreptatea
și urăști tot ce este rău.
De aceea, Dumnezeule,
Dumnezeul Tău Ți-a dat
o bucurie mult mai mare
decât a celor care Te însoțesc.“

Psalmul 45.6–7

¹⁰Și Dumnezeu a mai spus:

„Doamne, la început Tu ai creat pământul,
iar cerurile au fost create de mâinile
Tale.

¹¹ Ele vor pieri, dar Tu vei rămâne;
toate se vor învechi,
așa cum se învechește o haină.

¹² Tu le vei împături ca pe o haină
și ele vor fi schimbate ca hainele.
Dar Tu nu Te vei schimba niciodată,
iar viața Ta nu se va sfârși niciodată.“

Psalmul 102.25–27

¹³Dumnezeu nu a spus niciodată unui înger:

„Stai la dreapta Mea, până îi voi pune
pe toți dușmanii Tăi
la picioarele Tale.“ *Psalmul 110.1*

¹⁴Îngerii sunt cu toții duhuri care-I slujesc
lui Dumnezeu și sunt trimiși să-i ajute pe
cei care vor primi mântuirea.

Superioritatea Noului Legământ

2¹De aceea trebuie să dăm mare atenție
adevărurilor pe care le-am auzit. ²Astfel
nu ne vom abate din drum. Căci, dacă
Cuvântul care a fost vestit prin îngeri s-a
dovedit a fi neclintit, astfel încât orice încăl-
care și orice neascultare și-au primit
pedeapsa meritată, ³cum vom scăpa atunci
noi de pedeapsă, dacă privim cu dispreț o
mântuire așa de mare? Această mântuire
ne-a fost vestită mai întâi de Domnul, apoi
ne-a fost confirmată de cei ce L-au auzit.
⁴Dumnezeu a adăugat mărturia Sa la mărtu-
ria lor prin semne, minuni, tot felul de

“Your throne, O God, will continue forever
and ever.

You will rule your kingdom
with right judgments.

⁹ You love the right, and you hate the wrong.
So God, your God, has given you
a greater joy than he gave the people
with you.”

Psalm 45:6–7

¹⁰God also said,

“O Lord, in the beginning you made the earth,
and your hands made the sky.

¹¹ These things will disappear, but you will stay.
They will all wear out like old clothes.

¹² You will fold them up like a coat,
and they will be changed like clothes.
But you never change,
and your life will never end.” *Psalm 102:25–27*

¹³And God never said this to an angel:

“Sit at my right side
until I put your enemies under your power.”
Psalm 110:1

¹⁴All the angels are spirits who serve God and are
sent to help those who will receive salvation.

Our Salvation Is Greater Than the Law

2¹So we must be more careful to follow what
we were taught. We must be careful so that
we will not be pulled away from the true way.
²The teaching that God spoke through angels was
shown to be true. And every time his people did
something against that teaching, they were pun-
ished for what they did. They were punished
when they did not obey that teaching. ³The salva-
tion we have is very great. So surely we also will
be punished if we act like it is not important. It
was the Lord Jesus who first told people about
this salvation. And those who heard him proved to
us that it is true. ⁴God also proved it by using
miraculous signs,* wonders,* and all kinds of
miracles.* And he proved it by giving people

¹ 1:13 *until I put ... power* Literally, “until I make your enemies a foot-
stool for your feet.”

miracole și prin daruri ale Duhului Sfânt*, pe care El le-a împărțit așa cum a dorit.

Cristos a devenit asemenea oamenilor pentru a-i mântui

⁵Dumnezeu nu i-a ales pe îngeri să fie conducători peste lumea viitoare, despre care vorbim acum. ⁶Undeva, în Scriptură*, este scris:

„Ce este omul,
ca să Te gândești la el?
Și ce este fiul omului,
ca să-Ți pese atât de mult de el?

⁷ L-ai făcut, pentru puțin timp,
inferior îngerilor.

I-ai dat slavă și onoare

⁸ și i-ai dat stăpânire peste toate
lucrurile.“

Psalmul 8.4–6

Dumnezeu l-a pus conducător peste toate și nu a lăsat nimic care să nu fie sub controlul lui. Dar acum noi nu vedem că toate lucrurile îi sunt supuse. ⁹Dar Îl vedem pe Isus, Cel care pentru puțin timp a fost făcut inferior îngerilor, încununat cu slavă și onoare, datorită suferinței și morții Sale. Datorită harului lui Dumnezeu, Isus a murit pentru toată omenirea.

¹⁰Dumnezeu a creat toate lucrurile și toate lucrurile subzistă prin El pentru a arăta slava Sa. Dumnezeu a vrut ca mulți fii și fiice să ia parte la slava Sa. De aceea a fost nevoie să-L facă desăvârșit, prin suferință, pe cel care deschide calea spre mântuirea lor.

¹¹Cel care îi sfințește pe oameni și cei ce sunt sfințiți au o origine comună. De aceea, Lui nu Îi este rușine să-i numească frații Săi. ¹²El spune:

„Voi vesti Numele Tău fraților Mei.
Îți voi cânta laude
în fața poporului Tău,
în mijlocul adunării.“

Psalmul 22.22

¹³Și mai spune:

„În Dumnezeu voi avea încredere.“

Isaia 8.17

Și, de asemenea:

„Iată-Mă, Eu și copiii
pe care Mi i-a dat Dumnezeu.“

Isaia 8.18

various gifts through the Holy Spirit* in just the way he wanted.

Christ Became Like People to Save Them

⁵God did not choose angels to be the rulers over the new world that was coming. That future world is the world we have been talking about. ⁶It is written some place in the Scriptures,*

“Why are people so important to you?
Why do you care about the son of man?¹
Is he so important?

⁷ For a short time you made him lower than the
angels.

You crowned him with glory* and honor.

⁸ You put everything under his control.²”

Psalm 8:4–6

If God put everything under his control, then there was nothing left that he did not rule. But we don't yet see him ruling over everything. ⁹For a short time Jesus was made lower than the angels, but now we see him wearing a crown of glory and honor because he suffered and died. Because of God's grace,* Jesus died for everyone.

¹⁰God—the one who made all things and for whose glory all things exist—wanted many people to be his children and share his glory. So he did what he needed to do. He made perfect the one who leads those people to salvation. He made Jesus a perfect Savior through his suffering.

¹¹Jesus, the one who makes people holy,* and those who are made holy are from the same family. So he is not ashamed to call them his brothers and sisters. ¹²He says,

“God, I will tell my brothers and sisters about
you.
Before all your people I will sing
your praises.”

Psalm 22:22

¹³He also says,

“I will trust in God.”

Isaiah 8:17

And he says,

“I am here, and with me are the children
God has given me.”

Isaiah 8:18

¹2:6 *son of man* This can mean any human, but the name “Son of Man” (see the Word List) is often used to mean Jesus, who showed what God planned for all people to be. ²2:8 *control* Literally, “feet.”

¹⁴Acești copii sunt oameni, din carne și din sânge. De aceea și Isus a devenit om din carne și sânge, asemenea lor, pentru ca, prin moartea Sa, să-l distrugă pe cel ce are puterea morții, adică pe Diavolul ¹⁵și să-i elibereze pe cei care au fost ținuți sclavi, de-a lungul întregii lor vieți, de teama de moarte. ¹⁶Este limpede că nu pe îngeri îi ajută El, ci pe urmașii lui Avraam. ¹⁷Așa că Isus a trebuit să fie făcut asemenea fraților Lui în toate privințele, pentru a putea deveni un mare preot* al lui Dumnezeu, un preot credincios și plin de milă, pentru ca să aducă iertarea pentru păcatele oamenilor. ¹⁸El Însuși a fost ispitit în ceea ce a suferit; de aceea El poate acum să-i ajute pe cei ce sunt ispitiți.

Isus este mai mare decât Moise

3¹De aceea, frați sfinți*, care ați fost chemați de Dumnezeu, gândiți-vă la Isus, Apostolul și Marele Preot al credinței pe care o mărturisim. ²Isus I-a fost credincios Celui ce L-a numit Mare Preot, după cum și Moise a fost credincios în toată Casa lui Dumnezeu. ³Omul care construiește o casă se bucură de mai multă onoare decât casa construită. La fel și Isus merită să I se acorde mai multă onoare decât Moise. ⁴Orice casă a fost clădită de cineva. Dar Dumnezeu este Cel care a clădit toate lucrurile. ⁵Moise a fost credincios ca slujitor în toată Casa Lui, ca mărturie a lucrurilor care urmau să fie vestite. ⁶Dar Cristos a fost credincios ca Fiu, peste Casa lui Dumnezeu. Și Casa Lui suntem noi, dacă ne păstrăm curajul și încrederea neclintită în speranța cu care ne lăudăm.

Să continuăm să-L urmăm pe Dumnezeu

⁷Astfel, după cum spune Duhul Sfânt*:

„Astăzi, dacă auziți glasul lui Dumnezeu,
⁸ nu refuzați să-L ascultați,
 împietrindu-vă inimile,
 așa cum ați făcut când v-ați răzvrătit
 împotriva lui Dumnezeu,
 când L-ați pus pe Dumnezeu
 la încercare în pustie,
⁹ unde părinții voștri M-au provocat
 punându-Mă la încercare;
 și timp de patruzeci de ani
 au văzut lucrurile pe care le-am făcut.

¹⁴These children are people with physical bodies. So Jesus himself became like them and had the same experiences they have. Jesus did this so that, by dying, he could destroy the one who has the power of death—the devil. ¹⁵Jesus became like these people and died so that he could free them. They were like slaves all their lives because of their fear of death. ¹⁶Clearly, it is not angels that Jesus helps. He helps the people who are from Abraham.* ¹⁷For this reason, Jesus had to be made like us, his brothers and sisters, in every way. He became like people so that he could be their merciful and faithful high priest* in service to God. Then he could bring forgiveness for the people’s sins. ¹⁸And now he can help those who are tempted. He is able to help because he himself suffered and was tempted.

Jesus Is Greater Than Moses

3¹So, my brothers and sisters, those chosen by God to be his holy people,* think about Jesus. He is the one we believe God sent to save us and to be our high priest.* ²God made him our high priest, and he was faithful to God like Moses* was. He did everything God wanted him to do in God’s house. ³When someone builds a house, people will honor the builder more than the house. It is the same with Jesus. He should have more honor than Moses. ⁴Every house is built by someone, but God built everything. ⁵Moses was faithful as a servant in God’s whole house. He told people what God would say in the future. ⁶But Christ is faithful in ruling God’s house as the Son. And we are God’s house, if we remain confident of the great hope we are glad to say we have.

We Must Continue to Follow God

⁷So it is like the Holy Spirit* says:

“If you hear God’s voice today,
⁸ don’t be stubborn as you were in the past,
 when you turned against God.
 That was the day you tested God
 in the desert.

⁹ For 40 years in the desert your people saw what I did.
 But they tested me and my patience.

¹⁰ De aceea M-am mâniat
pe oamenii din vremea aceea
și am spus:
«Oamenii aceștia întotdeauna gândesc
greșit.
Ei nu au recunoscut niciodată căile
Mele.»

¹¹ Atunci, în mânia Mea, am jurat:
«Ei nu vor intra niciodată
în odihna Mea.»” *Psalmul 95.7–11*

¹²Fraților, aveți grijă ca nici unul dintre voi să nu aibă o inimă rea, necredincioasă, care să se întoarcă de la Dumnezeu cel viu. ¹³Ci, mai degrabă, încurajați-vă unul pe altul în fiecare zi, cât încă mai este „astăzi”. Aveți grijă să nu fie nimeni înșelat de păcat și astfel să refuze să asculte. ¹⁴Căci cu toții avem parte de ceea ce-I aparține lui Cristos, dacă păstrăm cu perseverență, până la sfârșit, credința sigură pe care am avut-o la început. ¹⁵Așa cum spune Scriptura*:

„Astăzi, dacă auziți glasul lui Dumnezeu,
nu refuzați să-L ascultați,
împietrindu-vă inimile
așa cum ați făcut
când v-ați răzvrătit împotriva lui
Dumnezeu.“ *Psalmul 95.7–8*

¹⁶Cine sunt cei care au auzit glasul lui Dumnezeu și s-au răzvrătit? Nu sunt chiar cei care au fost scoși din Egipt prin Moise? ¹⁷Pe cine a fost mândros Dumnezeu timp de patruzeci de ani? Pe cei care au păcătuit și care au căzut morți în pustie. ¹⁸Despre cine vorbea Dumnezeu când a jurat că ei nu vor avea odihna promisă? Despre cei care nu L-au ascultat. ¹⁹Vedem deci că oamenii aceia nu au putut intra în odihna Lui din cauza necredinței lor.

4¹Promisiunea lui Dumnezeu, că putem avea odihna Lui, încă este în vigoare. Să avem grijă deci să nu se întâmple ca vreunul dintre voi să nu o primească. ²Și nouă ne-a fost spusă Vestea Bună, ca și lor. Dar mesajul pe care l-au auzit ei nu le-a fost de folos, pentru că ei l-au auzit, dar nu l-au primit cu credință. ³Noi, cei care am crezut, intrăm în această odihnă, așa cum a spus Dumnezeu:

¹⁰ So I was angry with them.
I said, ‘Their thoughts are always wrong.
They have never understood my ways.’

¹¹ So I was angry and made a promise:
‘They will never enter my place of rest.’” *Psalm 95:7–11*

¹²So, brothers and sisters, be careful that none of you is sinful, refuses to believe, and stops following the living God. ¹³But encourage each other every day. Do this while it is “today.”¹ Help each other so that none of you will be hardened because of sin and the way sin fools people. ¹⁴We all share together with Christ. This is true if we continue until the end to have the sure faith we had in the beginning. ¹⁵That’s why the Spirit said,

“If you hear God’s voice today,
don’t be stubborn as in the past
when you turned against God.” *Psalm 95:7–8*

¹⁶Who were those who heard God’s voice and turned against him? It was all the people Moses* led out of Egypt. ¹⁷And who was God angry with for 40 years? He was angry with those who sinned. And their dead bodies were left in the desert. ¹⁸And which people was God talking to when he promised that they would never enter his place of rest? He was talking to those who did not obey him. ¹⁹So we see that they were not allowed to enter and have God’s rest, because they did not believe.

4¹And we still have the promise that God gave those people. That promise is that we can enter his place of rest. So we should be very careful that none of you fails to get that promise. ²Yes, the good news about it was told to us just as it was to them. But the message they heard did not help them. They heard it but did not accept it with faith. ³Only we who believe it are able to enter God’s place of rest. As God said,

¹3:13 *today* This word is taken from verse 7. It means it is important to do this now, while there is still opportunity.

„În mânia Mea, am jurat:
«Ei nu vor intra niciodată
în odihna Mea.»“

Psalmul 95:11

Dumnezeu a vorbit astfel, deși lucrarea Lui fusese terminată încă de la crearea lumii. ⁴Undeva, în Scriptură, Dumnezeu vorbește despre ziua a șaptea astfel: „În ziua a șaptea, Dumnezeu S-a odihnit de toate lucrările Lui.”¹ ⁵Iar textul despre care am vorbit spune: „Ei nu vor intra niciodată în odihna Mea.”

⁶Cei cărora li s-a adus la început vestea bună despre ea n-au intrat în odihna lui Dumnezeu din cauza neascultării lor. Dar sunt oameni care vor intra în odihna Lui. ⁷De aceea Dumnezeu stabilește din nou o zi pe care o numește „astăzi”. Dumnezeu a vorbit despre această zi cu mulți ani mai târziu, prin David*, cum am spus în pasajul citat mai devreme.

„Astăzi, dacă auziți glasul lui Dumnezeu,
nu refuzați să-L ascultați,
împietrindu-vă inimile!” *Psalmul 95:7-8*

⁸Iosua* nu i-a condus pe oameni în odihna promisă de Dumnezeu. Dacă ar fi făcut-o, Dumnezeu nu ar fi vorbit mai târziu despre o altă zi. ⁹Deci încă rămâne să vină a șaptea zi, o zi de odihnă pentru poporul lui Dumnezeu. ¹⁰Cel ce intră în odihna lui Dumnezeu se va odihni după ce termină munca lui, așa cum și Dumnezeu S-a odihnit când Și-a terminat lucrarea. ¹¹Să ne străduim deci să intrăm în odihna lui Dumnezeu, pentru ca nimeni să nu urmeze exemplul celor ce nu L-au ascultat pe Dumnezeu și să fie pierdut.

¹²Cuvântul lui Dumnezeu este viu și activ. El este mai tăios decât o sabie cu două tăișuri. El taie atât de adânc, încât desparte sufletul de duh și oasele de măduva lor. Cuvântul lui Dumnezeu judecă gândurile și intențiile din mintea noastră. ¹³Nici un lucru din lume nu este ascuns privirii Lui, ci totul este gol și descoperit înaintea ochilor Lui. Și Lui trebuie să-I dăm socoteală pentru felul în care am trăit.

Isus este Marele nostru Preot

¹⁴Noi avem un Mare Preot care S-a dus în ceruri: pe Isus, Fiul lui Dumnezeu. De aceea să ne ținem tare de credința pe care o

“I was angry and made a promise:
“They will never enter my place of rest.””

Psalm 95:11

But God’s work was finished from the time he made the world. ⁴Yes, somewhere in the Scriptures* he talked about the seventh day of the week. He said, “So on the seventh day God rested from all his work.”¹ ⁵But in the Scripture above God said, “They will never enter my place of rest.”

⁶So the opportunity is still there for some to enter and enjoy God’s rest. But those who first heard the good news about it did not enter, because they did not obey. ⁷So God planned another special day. It is called “today.” He spoke about that day through David* a long time later using the words we quoted before:

“If you hear God’s voice today,
don’t be stubborn as you were in the past.”

Psalm 95:7-8

⁸We know that Joshua* did not lead the people into the place of rest God promised. We know this because God spoke later about another day for rest. ⁹This shows that the seventh-day rest² for God’s people is still to come. ¹⁰God rested after he finished his work. So everyone who enters God’s place of rest will also have rest from their own work like God did. ¹¹So let us try as hard as we can to enter God’s place of rest. We must try hard so that none of us will be lost by following the example of those who refused to obey God.

¹²God’s word³ is alive and working. It is sharper than the sharpest sword and cuts all the way into us. It cuts deep to the place where the soul and the spirit are joined. God’s word cuts to the center of our joints and our bones. It judges the thoughts and feelings in our hearts. ¹³Nothing in all the world can be hidden from God. He can clearly see all things. Everything is open before him. And to him we must explain the way we have lived.

Jesus Is the High Priest Who Helps Us

¹⁴We have a great high priest* who has gone to live with God in heaven. He is Jesus the Son of God. So let us continue to express our faith in

¹4:4 Citat din Gen. 2:2.

²4:9 *seventh-day rest* Literally, “Sabbath rest,” meaning a sharing in the rest God began after he created the world. ³4:12 *God’s word* God’s teachings and commands.

mărturisim! ¹⁵Noi nu avem un Mare Preot care nu poate să ne înțeleagă slăbiciunile, ci Unul care a fost ispitit în toate felurile, așa cum suntem și noi, dar El nu a păcătuit niciodată. ¹⁶Așa că putem veni cu încredere în fața tronului harului lui Dumnezeu, ca să primim îndurare și să găsim har, pentru a avea ajutor la vremea potrivită.

5 ¹Orice mare preot* este ales dintre oameni. El este pus să-i ajute pe oameni în lucrurile pe care trebuie să le facă pentru Dumnezeu. El trebuie să aducă daruri și jertfe pentru păcate. ²Marele preot este și el om, supus slăbiciunii. De aceea el poate să fie blând cu cei neștiutori și rătăciți. ³Din cauza slăbiciunii lui, marele preot trebuie să aducă jertfe atât pentru păcatele lui, cât și pentru ale poporului.

⁴Nimeni nu-și poate lua onoarea aceasta singur, ci marele preot trebuie să fie chemat de Dumnezeu, așa cum a fost Aaron*. ⁵La fel, nici Cristos nu Și-a luat singur slava de a fi Mare Preot, ci o are de la Acela care I-a spus:

„Tu ești Fiul Meu; astăzi Te-am născut.”
Psalmul 2.7

⁶Iar în alt pasaj din Scriptură*, El spune:

„Tu ești preot pentru totdeauna,
la fel ca Melhisedec*.” *Psalmul 110.4*

⁷În timpul vieții Sale pe pământ, Isus I-a adus rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi Celui ce putea să-L scape de la moarte și a fost ascultat datorită reverenței Sale față de Dumnezeu. ⁸Deși era Fiul lui Dumnezeu, prin lucrurile pe care le-a suferit, Isus a învățat ascultarea. ⁹Și fiind făcut desăvârșit, El a devenit sursa mântuirii eterne pentru cei care ascultă de El, ¹⁰fiindcă a fost numit de Dumnezeu Mare Preot, la fel ca Melhisedec.

Imaturitatea cititorilor

¹¹Despre toate acestea avem multe lucruri de spus, dar ne este greu să vi le explicăm, pentru că nu vă mai străduiți să înțelegeți. ¹²Deși deja trebuia să fiți învățători, voi aveți nevoie de cineva care să vă învețe din nou primele lecții ale învățăturilor lui Dumnezeu. Voi aveți nevoie de lapte, nu de mâncare solidă! ¹³Oricine se hrănește cu lapte nu are experiența prin care să poată

him. ¹⁵Jesus, our high priest, is able to understand our weaknesses. When Jesus lived on earth, he was tempted in every way. He was tempted in the same ways we are tempted, but he never sinned. ¹⁶With Jesus as our high priest, we can feel free to come before God’s throne where there is grace.* There we receive mercy and kindness to help us when we need it.

5 ¹Every Jewish high priest is chosen from among men. That priest is given the work of helping people with the things they must do for God. He must offer to God gifts and sacrifices* for sins. ²The high priest has his own weaknesses. So he is able to be gentle with those who do wrong out of ignorance. ³He offers sacrifices for their sins, but he must also offer sacrifices for his own sins.

⁴To be a high priest is an honor. But no one chooses himself for this work. That person must be chosen by God like Aaron* was. ⁵It is the same with Christ. He did not choose himself to have the glory* of becoming a high priest. But God chose him. God said to Christ,

“You are my Son.
Today I have become your Father.” *Psalm 2:7*

⁶And in another part of the Scriptures* God says,

“You will be a priest forever,
just like Melchizedek.*” *Psalm 110:4*

⁷While Christ lived on earth he prayed to God, asking for help from the one who could save him from death. He prayed to God with loud cries and tears. And his prayers were answered because of his great respect for God. ⁸Jesus was the Son of God, but he still suffered, and through his sufferings he learned to obey whatever God says. ⁹This made him the perfect high priest, who provides the way for everyone who obeys him to be saved forever. ¹⁰God made him high priest, just like Melchizedek.

Warning Against Falling Away

¹¹We have many things to tell you about this. But it is hard to explain because you have stopped trying to understand. ¹²You have had enough time that by now you should be teachers. But you need someone to teach you again the first lessons of God’s teaching. You still need the teaching that is like milk. You are not ready for solid food. ¹³Anyone who lives on milk is still a baby and is not able to understand much about

recunoaște adevărata învățătură, căci este încă un copil. ¹⁴Dar mâncarea solidă este pentru oameni maturi ale căror simțuri spirituale s-au deprins prin practică să deosebească binele de rău.

6¹De aceea ar trebui să lăsăm deoparte adevărurile începătoare ale lui Cristos și să înaintăm spre maturitate, fără să mai revenim la primele învățături despre întoarcerea de la faptele rele și despre credința în Dumnezeu. ²Atunci am învățat despre botezuri¹, despre punerea mâinilor, despre învierea morților și despre judecata eternă. ³Dar acum, cu voia lui Dumnezeu, trebuie să creștem spre a ajunge la maturitate.

⁴Căci este imposibil ca aceia care au fost luminați odată, care au gustat darul ceresc, care au devenit părtași Duhului Sfânt* ⁵și au cunoscut bunătatea Cuvântului lui Dumnezeu și lucrările puterii veacului viitor, ⁶și totuși au căzut, să fie făcuți să-și schimbe din nou viața, pentru că Îl răstignesc încă o dată, pentru ei înșiși, pe Fiul lui Dumnezeu și Îl supun ridiculizării oamenilor.

⁷Oamenii se pot asemăna cu pământul care absoarbe ploaia căzută pe el. Dacă pământul aduce o recoltă folositoare celor care l-au semănat, el primește binecuvântarea lui Dumnezeu. ⁸Dar dacă aduce buruieni și măracini, nu-i de nici un folos și este în pericol să fie blestemat de Dumnezeu. Acest pământ va sfârși prin a i se pune foc.

Siguranța promisiunii făcute lui Avraam

⁹Preaiubiților, chiar dacă vorbim astfel, așteptăm din partea voastră lucruri mai bune care vor însoți mântuirea voastră. ¹⁰Căci Dumnezeu nu este nedrept ca să uite lucrarea voastră și dragostea voastră pentru El, pe care ați arătat-o ajutându-i pe sfinți*, așa cum și faceți în continuare. ¹¹Dar dorința noastră este ca voi să continuați să arătați același zel până la sfârșit, spre împlinirea completă a speranței voastre. ¹²Am dori să nu deveniți leneși, ci vrem să urmați exemplul celor care, având credință și răbdare, primesc moștenirea promisă.

living right. ¹⁴But solid food is for people who have grown up. From their experience they have learned to see the difference between good and evil.

6¹⁻²So we should be finished with the beginning lessons about Christ. We should not have to keep going back to where we started. We began our new life by turning away from the evil we did in the past and by believing in God. That's when we were taught about baptisms,¹ the laying on of hands,² the resurrection* of those who have died, and the final judgment. Now we need to go forward to more mature teaching. ³And that's what we will do if God allows.

⁴⁻⁶After people have left the way of Christ, can you make them change their life again? I am talking about people who once learned the truth, received God's gift, and shared in the Holy Spirit.* They were blessed to hear God's good message and see the great power of his new world. But then they left it all behind, and it is not possible to make them change again. That's because those who leave Christ are nailing him to the cross again, shaming him before everyone.

⁷These people are like land that gets plenty of rain. A farmer plants and cares for the land so that it will produce food. If it grows plants that help people, then it has God's blessing. ⁸But if it grows thorns and weeds, it is worthless and in danger of being cursed by God. It will be destroyed by fire.

⁹Dear friends, I am not saying this because I think it is happening to you. We really expect that you will do better—that you will do the good things that will result in your salvation. ¹⁰God is fair, and he will remember all the work you have done. He will remember that you showed your love to him by helping his people and that you continue to help them. ¹¹We want each of you to be willing and eager to show your love like that the rest of your life. Then you will be sure to get what you hope for. ¹²We don't want you to be lazy. We want you to be like those who, because of their faith and patience, will get what God has promised.

¹6.2 *botezuri* poate fi vorba despre botezul creștin sau despre ritualurile evreiești de spălare.

¹6:1–2 *baptisms* The word here may mean the baptism (brief 'burial' in water) of believers in Christ, or it may mean Jewish ceremonial washings. ²6:1–2 *the laying on of hands* This act was a way of asking God to bless people in a special way. Here, it probably refers to what was done to give people power to begin a new work.

¹³Dumnezeu i-a făcut o promisiune lui Avraam. Și pentru că nu era nimeni mai mare, Dumnezeu a jurat pe El Însuși ¹⁴și a spus: „Te voi binecuvânta nespun de mult și îți voi da foarte, foarte mulți urmași.”¹ ¹⁵Avraam a așteptat cu răbdare și a primit ceea ce îi promisese Dumnezeu.

¹⁶Când fac un jurământ, oamenii folosesc întotdeauna numele cuiva mai mare decât ei. Jurământul arată că ceea ce spune persoana respectivă este adevărat și astfel se pune capăt oricărei dispute. ¹⁷Dumnezeu a vrut ca toți cei care au primit promisiunea Lui să înțeleagă că planul Său nu se va schimba. De aceea, El a întărit promisiunea Sa cu un jurământ, ¹⁸astfel ca, prin două lucruri în care este imposibil ca Dumnezeu să mintă, să putem fi încurajați mult noi, cei care am alergat să prindem speranța care ne era oferită. ¹⁹Speranța aceasta este ca o ancoră, sigură și neclintită, pentru sufletul nostru. Ea pătrunde în Locul cel mai sfânt, dincolo de perdeaua Templului. ²⁰Isus a intrat primul acolo pentru noi și a deschis drumul. El a devenit pentru totdeauna Mare Preot, la fel ca Melhisedec.

Preotul Melhisedec

7¹Acest Melhisedec a fost împăratul Salemului și preot al Dumnezeului Preaînalt. Melhisedec a ieșit în întâmpinarea lui Avraam și l-a binecuvântat, când acesta s-a întors victorios după bătălia dată împotriva împăraților. ²Avraam i-a dat lui Melhisedec o zecime din tot ce luase [ca pradă de război]. Tradus, numele lui Melhisedec înseamnă în primul rând „Rege al dreptății”. Apoi el este „Rege al Salemului”, ceea ce înseamnă „Rege al păcii.” ³Nu știe nimeni cine au fost tatăl și mama lui Melhisedec sau strămoșii lui. Nu se cunoaște data nașterii sau data morții lui. La fel ca Fiul lui Dumnezeu, el rămâne preot pentru totdeauna.

⁴Vedeți deci cât de mare a fost acest om, dacă până și patriarhul Avraam i-a dat o zecime din prada de război! ⁵Legea cere urmașilor lui Levi care devin preoți să strângă zeciuiala de la popor, adică de la frații lor, deși aceștia sunt și ei urmași ai lui

¹³God made a promise to Abraham.* And there is no one greater than God, so he used himself to make a vow* that he would do what he said. ¹⁴He said, “I will surely bless you. I will give you many descendants.”¹ ¹⁵Abraham waited patiently for this to happen, and later he received what God promised.

¹⁶People always use the name of someone greater than themselves to make a vow. The vow proves that what they say is true, and there is no more arguing about it. ¹⁷God wanted to prove that his promise was true. He wanted to prove this to those who would get what he promised. He wanted them to understand clearly that his purposes never change. So God said something would happen, and he proved what he said by also making a vow. ¹⁸These two things cannot change. God cannot lie when he says something, and he cannot lie when he makes a vow.

So these two things are a great help to us who have come to God for safety. They encourage us to hold on to the hope that is ours. ¹⁹This hope is like an anchor for us. It is strong and sure and keeps us safe. It goes behind the curtain.² ²⁰Jesus has already entered there and opened the way for us. He has become the high priest* forever, just like Melchizedek.*

The Priest Melchizedek

7¹Melchizedek* was the king of Salem and a priest for God the Most High. He met Abraham* when Abraham was coming back after defeating the kings. That day Melchizedek blessed him. ²Then Abraham gave him one-tenth of everything he had.

The name Melchizedek, king of Salem, has two meanings. First, Melchizedek means “king of justice.” And “king of Salem” means “king of peace.” ³No one knows who his father or mother was or where he came from.³ And no one knows when he was born or when he died. Melchizedek is like the Son of God in that he will always be a priest.

⁴You can see that Melchizedek was very great. Abraham, our great father,* gave him one-tenth of everything that he won in battle. ⁵Now the law says that those from the tribe of Levi who become

¹6:14 Quote from Gen. 22:17. ²6:19 *curtain* The spiritual curtain in the heavenly temple, which was symbolized by the physical one that separated the inner sanctuary (and God's presence) from the other room in the Holy Tent and in the Jerusalem Temple. See “curtain” in the Word List. ³7:3 *No one ... came from* Literally, “Melchizedek was without father, without mother, without genealogy.”

¹6.14 Citat din Gen. 22.17.

Avraam. ⁶Melchisedec nu se trage din leviți. Cu toate acestea, el a luat zeciuială de la Avraam și l-a binecuvântat pe cel căruia Dumnezeu îi făcuse promisiunile. ⁷Toată lumea știe că cel care este mai important dă binecuvântarea, iar cel mai puțin important o primește. ⁸Leviții care strâng zeciuiala sunt oameni obișnuiți, care se nasc și mor. Dar Melchisedec este un om despre care Scriptura* spune că este încă în viață. ⁹Levi este cel ce strânge zeciuiala, dar se poate spune că atunci când Avraam i-a plătit zeciuială lui Melchisedec, și Levi i-a plătit. ¹⁰Căci, deși Levi nu se născuse încă, el se afla în trupul strămoșului său Avraam, când acesta s-a întâlnit cu Melchisedec.

¹¹Dacă desăvârșirea ar fi putut fi atinsă prin preoția leviților—căci prin aceasta a primit poporul Legea*—atunci de ce a mai fost nevoie de un alt fel de preot, nu asemenea lui Aaron, ci asemenea lui Melchisedec? ¹²Când avem un alt fel de preoție, cu siguranță avem și o altă lege. ¹³Cel despre care spunem aceste lucruri este Cristos. El nu era din tribul lui Levi și nimeni din tribul Lui nu a slujit la altar. ¹⁴Este clar că Domnul nostru descinde din tribul lui Iuda, iar Moise nu a spus nimic despre preoți în legătură cu acest trib.

Isus, preot asemenea lui Melchisedec

¹⁵Și totul devine și mai clar cu venirea acestui alt preot asemenea lui Melchisedec. ¹⁶El a fost făcut preot, dar nu pentru că ar fi îndeplinit cerința apartenenței la familia potrivită. El a fost făcut preot prin puterea vieții ce nu se va sfârși niciodată. ¹⁷Căci Scriptura* spune despre El: „Tu ești preot pentru totdeauna, la fel ca Melchisedec.”¹

¹⁸Vechea poruncă a fost lăsată deoparte pentru că era lipsită de putere și inutilă, ¹⁹căci Legea nu a făcut nimic desăvârșit. Acum ne-a fost dată o speranță mai bună prin care ne apropiem de Dumnezeu.

²⁰De asemenea, este important să știm că Dumnezeu a făcut un jurământ când Isus a fost făcut Mare Preot. Nu a existat nici un jurământ când ceilalți au devenit preoți. ²¹Dar Cristos a fost făcut preot cu un jurământ din partea lui Dumnezeu, care l-a spus:

priests must get one-tenth from their own people, even though they and their people are both from the family of Abraham. ⁶Melchizedek was not even from the tribe of Levi, but Abraham gave him one-tenth of what he had. And Melchizedek blessed Abraham—the one who had God’s promises. ⁷And everyone knows that the more important person always blesses the less important person.

⁸Those priests get one-tenth, but they are only men who live and then die. But Melchizedek, who got one-tenth from Abraham, continues to live, like the Scriptures* say. ⁹Now those from the family of Levi are the ones who get one-tenth from the people. But we can say that when Abraham paid Melchizedek one-tenth, then Levi also paid it. ¹⁰Levi was not yet born, but he already existed in his ancestor Abraham when Melchizedek met him.

¹¹The people were given the law* under the system of priests from the tribe of Levi. But no one could be made spiritually perfect through that system of priests. So there was a need for another priest to come. I mean a priest like Melchizedek, not Aaron.* ¹²And when a different kind of priest comes, then the law must be changed too. ¹³⁻¹⁴We are talking about our Lord Christ, who belonged to a different tribe. No one from that tribe ever served as a priest at the altar.* It is clear that Christ came from the tribe of Judah. And Moses* said nothing about priests belonging to that tribe.

Jesus Is a Priest Like Melchizedek

¹⁵And these things become even clearer when we see that another priest has come who is like Melchizedek.* ¹⁶He was made a priest, but not because he met the requirement of being born into the right family. He became a priest by the power of a life that will never end. ¹⁷This is what the Scriptures* say about him: “You are a priest forever—the kind of priest Melchizedek was.”¹

¹⁸The old rule is now ended because it was weak and worthless. ¹⁹The law of Moses* could not make anything perfect. But now a better hope has been given to us. And with that hope we can come near to God.

²⁰Also, it is important that God made a vow* when he made Jesus high priest.* When those other men became priests, there was no vow. ²¹But Christ became a priest with God’s vow. God said to him,

¹7:17 Citat din Ps. 110:4.

¹7:17 Quote from Ps. 110:4.

„Domnul a făcut un jurământ
și nu Se va răzgândi:
«Tu ești preot pentru totdeauna.»“

Psalmul 110.4

“The Lord has made a vow
and will not change his mind:
“You are a priest forever.””

Psalm 110:4

²²Cu atât mai mult, Isus a fost făcut garantul unui legământ mai bun.

²³Au existat mulți asemenea preoți, căci moartea îi împiedica să rămână în slujbă. ²⁴Dar El, fiindcă trăiește pentru totdeauna, are o preoție care nu poate fi transmisă de la unul la altul. ²⁵De aceea El poate să-i mântuiască pentru totdeauna pe cei care vin la Dumnezeu prin El, pentru că El trăiește etern ca să mijlocească pentru ei.

²⁶De un astfel de Mare Preot aveam nevoie: sfânt, fără vină și neîntinat; despărțit de păcătoși și înălțat mai presus de ceruri. ²⁷Isus nu are nevoie, ca ceilalți mari preoți, să aducă jertfe în fiecare zi, mai întâi pentru păcatele lor, apoi pentru păcatele poporului. Jertfa adusă de El când S-a dat pe Sine Însuși ajunge pentru totdeauna. ²⁸Legea pune ca mari preoți oameni care au și ei slăbiciunile lor. Dar promisiunea cu jurământ venită după Lege* Îl pune ca Mare Preot pe Fiul, care a fost făcut desăvârșit pentru totdeauna.

Isus și Noul Legământ

8¹Acesta este punctul principal în ceea ce vă spunem: noi avem un Mare Preot care stă la dreapta tronului ceresc al lui Dumnezeu. ²El slujește ca Mare Preot în Locul cel mai sfânt, în adevăratul locaș de închinare, care nu a fost făcut de oameni, ci de Dumnezeu. ³Orice mare preot are rolul de a aduce atât daruri, cât și jertfe. De aceea era nevoie ca și Marele nostru Preot să-I aducă ceva lui Dumnezeu. ⁴Dacă ar fi acum în viață, pe pământ, El nici nu ar fi preot, pentru că sunt deja preoți care Îi aduc daruri lui Dumnezeu, conform Legii. ⁵Slujirea lor este doar o imitație și o umbră a lucrurilor cerești, după poruncile primite de Moise din partea lui Dumnezeu când urma să ridice cortul de închinare¹. Dumnezeu l-a avertizat atunci: „Ai grijă să faci totul după modelul pe care ți l-am arătat pe munte!”² ⁶Lucrarea

²²So this means that Jesus is the guarantee of a better agreement* from God to his people.

²³Also, when one of those other priests died, he could not continue being a priest. So there were many of those priests. ²⁴But Jesus lives forever. He will never stop serving as a priest. ²⁵So Christ can save those who come to God through him. Christ can do this forever, because he always lives and is ready to help people when they come before God.

²⁶So Jesus is the kind of high priest we need. He is holy.¹ He has no sin in him. He is pure and not influenced by sinners. And he is raised above the heavens. ²⁷He is not like those other priests. They had to offer sacrifices* every day, first for their own sins and then for the sins of the people. But Jesus doesn't need to do that. He offered only one sacrifice for all time. He offered himself. ²⁸The law chooses high priests who are men and have the same weaknesses that all people have. But after the law, God spoke the vow that made his Son, who had been made perfect through suffering, to be a high priest who will serve forever.

Jesus Our High Priest

8¹Here is the point of what we are saying: We have a high priest* like we have been telling you about, who sits on the right side² of God's throne in heaven. ²Our high priest serves in the Most Holy Place.³ He serves in the true place of worship⁴ that was made by God, not by anyone here on earth.

³Every high priest has the work of offering gifts and sacrifices* to God. So our high priest must also offer something to God. ⁴If our high priest were now living on earth, he would not be a priest. I say this because there are already priests here who follow the law by offering gifts to God. ⁵The work that these priests do is really only a copy and a shadow of what is in heaven. That is why God warned Moses* when he was ready to build the Holy Tent*: “Be sure to make everything exactly like the pattern I showed you on the mountain.”⁵ ⁶But the work that has been given to

¹8.5 *cortul de închinare* un cort special în care preoții evrei l se închinau lui Dumnezeu și în care locuia Dumnezeu în mijlocul poporului Său. ²8.5 „Ai grijă ... pe munte!” Citat din Ex. 25.40.

¹7:26 *holy* Living in a way that pleases God. ²8:1 *right side* The place of honor and authority (power). ³8:2 *Most Holy Place* Literally, “holies” for “holy of holies,” the spiritual place where God lives and is worshiped. ⁴8:2 *place of worship* Literally, “Tabernacle” or “tent.” ⁵8:5 Quote from Ex. 25:40.

care I-a fost dată lui Isus este mult mai importantă decât a celorlalți preoți. La fel și legământul¹ al cărui mijlocitor este El este mai bun decât cel vechi pentru că se bazează pe promisiuni mai bune.

⁷Dacă primul legământ ar fi fost perfect, nu ar fi fost nevoie de un alt legământ, care să-l înlocuiască. ⁸Dar Dumnezeu îi acuză pe oameni și spune:

„Va veni vremea, spune Domnul,
când voi face un nou legământ
cu poporul Israel
și cu locuitorii din Iuda.

⁹ Acesta nu va fi ca legământul
pe care l-am făcut cu strămoșii lor
în ziua în care i-am luat de mână
și i-am scos din Egipt.
Ei nu au respectat legământul făcut cu
Mine,
așa că Mi-am întors fața de la ei“,
spune Domnul.

¹⁰ „Acesta este legământul
pe care îl voi face cu poporul Israel
în vremurile viitoare“, spune Domnul.
„Voi pune legile Mele în mintea lor
și le voi scrie în inima lor.
Eu voi fi Dumnezeul lor,
iar ei vor fi poporul Meu.

¹¹ Nu va mai fi nevoie ca cineva
să-l învețe pe fratele său sau pe vecinul
său, spunându-i:
«Cunoaște-L pe Domnul!»
Căci cu toții Mă vor cunoaște,
de la cel mai mic până la cel mai mare.

¹² Și le voi ierta greșelile
și nu-Mi voi mai aduce aminte
de păcatele lor.“ *Jeremia 31:31–34*

¹³ Prin faptul că Dumnezeu vorbește despre „un nou legământ“, El arată că primul este depășit. Și tot ce este depășit se învechește și curând nu va mai fi.

Închinarea sub Vechiul Legământ

9¹Primul legământ conținea reguli cu privire la închinare și la un loc pentru închinare pământesc. ²Acest loc era un cort. Prima parte se numea „Locul Sfânt“. În el se aflau sfeșnicul, masa și pâinile ofe-

Jesus is much greater than the work that was given to those priests. In the same way, the new agreement* that Jesus brought from God to his people is much greater than the old one. And the new agreement is based on better promises.

⁷If there was nothing wrong with the first agreement, then there would be no need for a second agreement. ⁸But God found something wrong with the people. He said,

“The time is coming, says the Lord,
when I will give a new agreement
to the people of Israel¹ and to the people of
Judah.*

⁹ It will not be like the agreement
that I gave to their fathers.
That is the agreement I gave
when I took them by the hand and led them
out of Egypt.
They did not continue following
the agreement I gave them,
and I turned away from them, says the Lord.

¹⁰ This is the new agreement I will give
the people of Israel.
I will give this agreement
in the future, says the Lord:
I will put my laws in their minds,
and I will write my laws on their hearts.
I will be their God,
and they will be my people.

¹¹ Never again will anyone have to teach their
neighbors or their family to know the Lord.
All people—the greatest and the least
important—will know me.

¹² And I will forgive the wrongs they have done,
and I will not remember their sins.”
Jeremiah 31:31–34

¹³God called this a new agreement, so he has made the first agreement* old. And anything that is old and useless is ready to disappear.

Worship Under the Old Agreement

9¹The first agreement* had rules for worship and a place for worship here on earth. ²This place was inside a tent. The first area in the tent was called the Holy Place. In the Holy Place were the lamp and the table with the special bread

¹8.6 *legământul* Dumnezeu face un legământ cu poporul Său. Pentru evrei, acesta consta în Legea lui Moise. Însă acum El a instituit un legământ nou cu poporul Lui, prin Cristos.

¹8:8 *Israel* First, Israel was the people descended from Jacob (see “Israel” in the Word List), but the name is also used to mean all of God’s chosen people. Also in verse 10.

rite lui Dumnezeu. ³În spatele celei de-a doua perdele se afla încăperea numită „Locul cel mai sfânt”. ⁴Aici erau un altar de aur pentru arderea de tămâie și chivotul legământului. Acest chivot¹ era acoperit în întregime cu aur. În chivot se găsea un vas de aur umplut cu mană*, toiagul lui Aaron care înfrunzise și tablele Vechiului Legământ. ⁵Deasupra chivotului se aflau heruvimi* care arătau slava lui Dumnezeu și care umbreau scaunul îndurării². Dar nu putem acum să vorbim în detaliu despre aceste lucruri.

⁶După ce totul a fost aranjat astfel, preoții au intrat în fiecare zi în prima încăpere pentru a îndeplini ceremonialul de închinare. ⁷Dar în cea de-a doua încăpere intră doar marele preot*, o dată pe an, și nu fără sânge pe care îl aduce lui Dumnezeu pentru păcatele sale și pentru păcatele pe care le fac oamenii fără să știe că păcătuiesc. ⁸Prin aceste două încăperi, Duhul Sfânt* ne arată că, atâta timp cât există prima încăpere, drumul spre Locul cel mai sfânt este încă închis. ⁹Aceste lucruri sunt un simbol pentru vremea de acum, când se aduc daruri și jertfe, care însă nu sunt în măsură să-l ridice pe cel ce se închină în acest mod la acea treaptă de perfecțiune cerută de conștiința sa. ¹⁰Ele nu sunt decât niște porunci pământești, asemănătoare celor referitoare la mâncăruri, băuturi și diferite spălări ceremoniale, valabile doar până la stabilirea unei noi ordini de către Dumnezeu.

Închinarea în timpul Noului Legământ

¹¹Dar acum Cristos a venit ca Mare Preot al lucrurilor bune ce urmau să vină. El a slujit într-un cort, care este mai important și desăvârșit. Acesta nu este făcut de mâna omului și nu aparține acestei creații. ¹²Când a intrat în Locul cel mai sfânt, o dată pentru totdeauna, Cristos nu a adus cu Sine sânge de țapi sau de viței, ci propriul Său sânge ca jertfă, obținând pentru noi eliberare eternă de păcat. ¹³Dacă sângele țapilor și al taurilor și cenușa unei vaci, stropite peste cei necurați, puteau să-i sfințească, făcându-i curați

offered to God. ³Behind the second curtain* was a room called the Most Holy Place.* ⁴In the Most Holy Place was a golden altar* for burning incense.* And also there was the Box of the Agreement.* The Box was covered with gold. Inside this Box was a golden jar of manna* and Aaron’s rod—the rod that once grew leaves. Also in the Box were the flat stones with the Ten Commandments of the old agreement on them. ⁵Above the Box were the Cherub angels* that showed God’s glory.* These Cherub angels were over the place of mercy.¹ But we cannot say everything about this now.

⁶Everything in the tent was made ready in the way I have explained. Then the priests went into the first room every day to do their worship duties. ⁷But only the high priest* could go into the second room, and he went in only once a year. Also, he could never enter that room without taking blood with him. He offered that blood to God for himself and for the sins the people committed without knowing they were sinning.

⁸The Holy Spirit* uses those two separate rooms to teach us this: that the way into the Most Holy Place² was not open while that first room was still there. ⁹This is an example for us today. It shows that the gifts and sacrifices* that the priests offer to God are not able to fully cleanse the consciences of the worshipers. ¹⁰These gifts and sacrifices are only about food and drink and special washings. They are only rules about the body. God gave them for his people to follow until the time of his new way.

Worship Under the New Agreement

¹¹But Christ has already come to be the high priest.* He is the high priest of the good things we now have. But Christ does not serve in a place like the tent that those other priests served in. He serves in a place that is better than that tent. It is more perfect, and it is not made by anyone here on earth. It does not belong to this world. ¹²Christ entered the Most Holy Place only one time—enough for all time. He entered the Most Holy Place by using his own blood, not the blood of goats or young bulls. He entered there and freed us from sin forever.

¹³The blood of goats and bulls and the ashes of a cow were sprinkled on those who were no longer pure enough to enter the place of worship.

¹ 9.4 *chivot* cutie specială din lemn, acoperită cu aur, în care erau păstrate tablele de piatră cu legile date de Dumnezeu prin Moise. ² 9.5 *scaunul îndurării* locul de deasupra chivotului legământului pe care marele preot stropea cu sângele unui animal, o dată pe an, pentru ispășirea păcatelor poporului.

¹ 9:5 *place of mercy* Or “mercy seat,” a place on top of the “Box of the Agreement,” where the high priest put the blood of an animal once a year to pay for the sins of the people. ² 9:8 *Most Holy Place* Literally, “holies” for “holy of holies,” the spiritual place where God lives and is worshiped. Also in verses 12, 24.

pe dinafară, ¹⁴cu atât mai mare este puterea sângelui lui Cristos care, prin Duhul* etern, S-a adus pe Sine Însuși ca o jertfă desăvârșită lui Dumnezeu. Sângele Lui ne curăță deplin conștiința. Astfel, curățiți fiind, ne putem închina Dumnezeului celui viu.

¹⁵De aceea, Cristos este Mijlocitorul unui Nou Legământ. El a murit pentru a-i elibera pe oameni de lucrurile rele pe care le făcuseră sub Vechiul Legământ. Pentru că El a murit, cei care au fost chemați de Dumnezeu pot să primească acum moștenirea eternă pe care a promis-o Dumnezeu.

¹⁶Când un om moare, el lasă un testament. Dar trebuie dovedit că omul care a făcut testamentul a murit ¹⁷pentru că dacă el mai este în viață testamentul nu poate fi folosit. El este valabil numai după moartea celui ce l-a făcut. ¹⁸De aceea, nici primul legământ nu a fost inaugurat fără sânge. ¹⁹După ce Moise a rostit înaintea întregului popor fiecare poruncă din Lege, el a luat sângele vițelilor și al țapilor, cu apă, lână roșie și isop și a stropit atât cartea, cât și tot poporul. ²⁰El a spus: „Acesta este sângele legământului pe care Dumnezeu v-a poruncit să-l respectați.”¹ ²¹La fel, el a stropit cu sânge cortul și toate lucrurile folosite pentru închinare. ²²Conform Legii, aproape orice lucru trebuie să fie curățat cu sânge. Fără vărsare de sânge nu există iertare.

Jertfa lui Cristos ne curăță de păcate

²³Aceste lucruri sunt imitații ale celor aflate în ceruri, și era nevoie să fie curățate prin acest fel de jertfe. Dar lucrurile cerești trebuie curățate prin jertfe mai bune decât acestea. ²⁴Cristos nu a intrat într-un loc sfânt făcut de mâini omenești, care este o imitație a celui adevărat. Cristos a intrat chiar în ceruri, pentru a Se prezenta acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu. ²⁵Și El nu a intrat cu scopul de a Se aduce pe Sine Însuși ca jertfă de mai multe ori, așa cum marele preot* intră în fiecare an în Locul cel mai sfânt, aducând sânge care nu este al său, ²⁶fiindcă atunci ar fi trebuit să sufere de mai multe ori, încă de la crearea lumii. Dar

The blood and ashes made them pure again—but only their bodies. ¹⁴So surely the blood sacrifice of Christ can do much more. Christ offered himself through the eternal Spirit¹ as a perfect sacrifice* to God. His blood will make us completely clean from the evil we have done. It will give us clear consciences so that we can worship the living God.

¹⁵So Christ brings a new agreement* from God to his people. He brings this agreement so that those who are chosen by God can have the blessings God promised, blessings that last forever. This can happen only because Christ died to free people from sins committed against the commands of the first agreement.*

¹⁶When someone dies and leaves a will,* there must be proof that the one who wrote the will is dead. ¹⁷A will means nothing while the one who wrote it is still living. It can be used only after that person's death. ¹⁸That is why blood was needed to begin the first agreement between God and his people. ¹⁹First, Moses* told the people every command in the law. Then he took the blood of calves and mixed it with water. Then he used red wool and a branch of hyssop* to sprinkle the blood and water on the book of the law and on all the people. ²⁰Then he said, “This is the blood that makes the agreement good—the agreement that God commanded you to follow.”² ²¹In the same way, Moses sprinkled the blood on the Holy Tent.* He sprinkled the blood over everything used in worship. ²²The law says that almost everything must be made clean by blood. Sins cannot be forgiven without a blood sacrifice.

Christ's Sacrifice Takes Away Sins

²³These things are copies of the real things that are in heaven. These copies had to be made clean by animal sacrifices.* But the real things in heaven must have much better sacrifices. ²⁴Christ went into the Most Holy Place. But it was not the man-made one, which is only a copy of the real one. He went into heaven, and he is there now before God to help us.

²⁵The high priest* enters the Most Holy Place* once every year. He takes with him blood to offer. But he does not offer his own blood like Christ did. Christ went into heaven, but not to offer himself many times like the high priest offers blood again and again. ²⁶If Christ had offered himself many times, he would have needed to suffer many

¹9:20 Citat din Ex. 24:8.

¹9:14 *Spirit* Probably the Holy Spirit. See the Word List. ²9:20 Quote from Ex. 24:8.

acum Cristos a apărut o dată pentru totdeauna, la sfârșitul veacurilor, pentru a înlătura păcatul prin jertfa Sa. ²⁷Și după cum oamenilor le este sortit să moară o singură dată, apoi vine judecata, ²⁸la fel și Cristos, după ce a fost jertfit o singură dată pentru a lua păcatele multor oameni, Se va arăta a doua oară, nu pentru a lua păcatele, ci pentru a-i mântui pe cei care Îl așteaptă.

Cristos jertfit o dată pentru totdeauna

10 ¹Legea* era doar o imagine neclară a lucrurilor bune ce urmau să vină. Ea nu este imaginea exactă a realității. Oamenii continuau să aducă jertfe, an după an, dar Legea nu i-ar fi putut face niciodată desăvârșiți. ²Dacă Legea i-ar fi putut face pe oameni desăvârșiți, ar fi încetat aducerea de jertfe. Atunci cei care se închinau lui Dumnezeu ar fi fost curățați o dată pentru totdeauna și nu s-ar mai fi simțit vinovați pentru păcatele lor. ³Dar aceste jertfe sunt o aducere aminte a păcatelor în fiecare an. ⁴Pentru că nu este posibil ca sângele taurilor și al țapilor să curețe păcatele.

⁵De aceea, când a intrat în lume, Cristos a spus:

„Tu nu ai dorit nici jertfă, nici dar, ci
Mi-ai pregătit un trup.

⁶ Animalele omorâte și arse pe altar
sau jertfele pentru păcat
nu au fost pe placul Tău.

⁷ Atunci am spus:

«Iată-Mă! Am venit să fac voia Ta,
Dumnezeule,

după cum este scris despre Mine

în cartea Legii.» *Psalmul 40:6–8*

⁸Întâi, El a spus: „Tu nu ai dorit nici jertfe, nici dar, nici animale omorâte și arse pe altar, nici jertfe pentru păcat. Aceste lucruri nu erau pe placul Tău“ (deși erau cerute de Lege*). ⁹Apoi a spus: „Iată-Mă! Am venit să fac voia Ta.“ Astfel, Dumnezeu înlătură primul sistem de jertfe, pentru a-l aduce pe al doilea. ¹⁰Cristos a făcut voia lui Dumnezeu. Prin această voie suntem sfințiți noi, și anume, prin jertfirea trupului lui Isus Cristos, o dată pentru totdeauna.

¹¹În fiecare zi, fiecare preot își îndeplinește îndatoririle religioase. El aduce aceleași

times since the time the world was made. But he came to offer himself only once. And that once is enough for all time. He came at a time when the world is nearing an end. He came to take away all sin by offering himself as a sacrifice.

²⁷Everyone must die once. Then they are judged. ²⁸So Christ was offered as a sacrifice one time to take away the sins of many people. And he will come a second time, but not to offer himself for sin. He will come the second time to bring salvation to those who are waiting for him.

Christ's Sacrifice Makes Us Perfect

10 ¹The law* gave us only an unclear picture of the good things coming in the future. The law is not a perfect picture of the real things. The law tells people to offer the same sacrifices* every year. Those who come to worship God continue to offer those sacrifices. But the law can never make them perfect. ²If the law could make people perfect, those sacrifices would have already stopped. They would already be clean from their sins, and they would not still feel guilty. ³But that's not what happens. Their sacrifices make them remember their sins every year, ⁴because it is not possible for the blood of bulls and goats to take away sins.

⁵So when Christ came into the world he said,

“You don't want sacrifices and offerings,
but you have prepared a body for me.

⁶ You are not pleased with the sacrifices
of animals killed and burned
or with offerings to take away sins.

⁷ Then I said, ‘Here I am, God.

It is written about me in the book of the law.
I have come to do what you want.’”

Psalm 40:6–8

⁸Christ first said, “You don't want sacrifices and offerings. You are not pleased with animals killed and burned or with sacrifices to take away sin.” (These are all sacrifices that the law commands.)

⁹Then he said, “Here I am, God. I have come to do what you want.” So God ends that first system of sacrifices and starts his new way. ¹⁰Jesus Christ did the things God wanted him to do. And because of that, we are made holy through the sacrifice of Christ's body. Christ made that sacrifice one time—enough for all time.

¹¹Every day the priests stand and do their religious service. Again and again they offer the

jertfe, iar și iar, dar aceste jertfe nu pot înlătura păcatele. ¹²Însă Acest Preot a adus o singură jertfă pentru păcate, o dată pentru totdeauna, după care S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu. ¹³Iar acum așteaptă până când dușmanii Săi vor fi puși sub picioarele Sale. ¹⁴Printr-o singură jertfă, El i-a făcut desăvârșiți pentru totdeauna pe cei care sunt sfințiți prin ea. ¹⁵Despre lucrul acesta depune mărturie și Duhul Sfânt*, care, după ce spune:

¹⁶„Acesta este legământul
pe care-l voi face cu poporul Meu
în zilele ce vor veni, zice Domnul:
Voi pune legile Mele în inima lor
și le voi scrie în mintea lor.“

Jeremia 31.33

¹⁷adaugă:

„Le voi ierta păcatele și faptele lor rele.
Și nu Îmi voi mai aminti de ele.“

Jeremia 31.34

¹⁸Când păcatele au fost iertate, nu mai este nevoie de o jertfă pentru păcat.

Apropiati-vă de Dumnezeu

¹⁹De aceea, fraților, avem îndrăzneala de a intra în Locul cel mai sfânt datorită sângelui lui Isus. ²⁰Putem intra pe o cale nouă și vie pe care Isus ne-a deschis-o prin perdea, adică prin trupul Său. ²¹Și avem un Mare Preot care domnește peste Casa lui Dumnezeu. ²²Inimile noastre au fost curățate de sentimente de vină, iar trupurile noastre au fost spălate cu o apă curată. Să ne apropiem deci de Dumnezeu cu o inimă sinceră și cu deplină siguranță, datorită credinței noastre. ²³Să păstrăm cu perseverență speranța pe care o mărturisim, căci putem avea încredere că Dumnezeu Își va ține promisiunea.

Să ne ajutăm unii pe alții

²⁴Să ne gândim bine cum să ne încurajăm unii pe alții la dragoste și la fapte bune! ²⁵Să nu renunțăm să ne adunăm împreună, așa cum fac unii, ci să ne încurajăm unii pe

same sacrifices, which can never take away sins.

¹²But Christ offered only one sacrifice for sins, and that sacrifice is good for all time. Then he sat down at the right side of God. ¹³And now Christ waits there for his enemies to be put under his power.¹ ¹⁴With one sacrifice Christ made his people perfect forever. They are the ones who are being made holy.*

¹⁵The Holy Spirit* also tells us about this. First he says,

¹⁶“This is the agreement² I will make with my people in the future, says the Lord. I will put my laws in their hearts. I will write my laws in their minds.”

Jeremiah 31:33

¹⁷Then he says,

“I will forgive their sins and the evil they do—
I will never remember them again.”

Jeremiah 31:34

¹⁸And after everything is forgiven, there is no more need for a sacrifice to pay for sins.

Come Near to God

¹⁹And so, brothers and sisters, we are completely free to enter the Most Holy Place.³ We can do this without fear because of the blood sacrifice of Jesus. ²⁰We enter through a new way that Jesus opened for us. It is a living way that leads through the curtain⁴—Christ’s body. ²¹And we have a great priest who rules the house of God. ²²We have been cleansed and made free from a guilty conscience. And our bodies have been washed with pure water. So come near to God with a sincere heart, full of confidence because of our faith in Christ. ²³We must hold on to the hope we have, never hesitating to tell people about it. We can trust God to do what he promised.

Help Each Other Be Strong

²⁴We should think about each other to see how we can encourage each other to show love and do good works. ²⁵We must not quit meeting together, as some are doing. No, we need to keep on

¹ 10:13 *to be put under his power* Literally, “to be made a footstool for his feet.” ² 10:16 *agreement* The new and better agreement that God has given to his people through Jesus. See the Word List. ³ 10:19 *Most Holy Place* Literally, “holies” for “holy of holies,” the spiritual place where God lives and is worshiped. ⁴ 10:20 *curtain* The spiritual curtain in the heavenly temple, which was symbolized by the physical one that separated the inner sanctuary (and God’s presence) from the outer room in the Holy Tent and in the Jerusalem Temple. See the Word List.

alții, cu atât mai mult cu cât vedeți că Ziua¹ se apropie!

Nu vă întoarceți de la Cristos

²⁶Dacă noi hotărâm să continuăm să păcătuim, după ce am cunoscut adevărul, atunci nu mai există nici o jertfă care să ne curețe de păcate. ²⁷Dacă noi continuăm să păcătuim, nu ne rămâne decât așteptarea plină de teamă a judecății și a focului violent care îi va arde pe toți cei răzvrățiți împotriva lui Dumnezeu. ²⁸Orice om care nu respectă Legea lui Moise este omorât fără milă, pe baza mărturiei aduse de doi sau trei martori. ²⁹Pedeapsa pe care o merită cel care L-a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu este cu mult mai mare. El a profanat sângele legământului care l-a sfințit, a insultat Duhul harului lui Dumnezeu! ³⁰Noi Îl cunoaștem pe Cel ce a spus: „Răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti.”² El a mai spus: „Domnul va judeca poporul Său.”³ ³¹Este un lucru înfricoșător să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu!

Nu vă pierdeți curajul și bucuria

³²Amintiți-vă de zilele de la început, când, după ce ați primit lumina, ați îndurat o luptă grea, plină de multe suferințe. ³³Ați fost chiar insultați și persecutați în văzul tuturor. Alteori, ați stat alături de cei care treceau prin aceleași suferințe. ³⁴Ați luat parte la suferințele celor care se aflau în închisoare și ați acceptat cu bucurie confiscarea bunurilor voastre. Voi ați putut face aceste lucruri pentru că știați că aveți în ceruri o comoară mai bună, ceva care va rămâne pentru totdeauna.

³⁵Așa că, să nu vă pierdeți încrederea, căci ea vă va aduce o mare răsplată! ³⁶Trebuie deci să aveți răbdare, pentru ca, împlinind voia lui Dumnezeu, să puteți primi ce v-a promis El. ³⁷Încă puțin, foarte puțin timp și

„Cel ce trebuie să vină va veni;

El nu va întârzia.

³⁸ Cel drept, care este al Meu, va avea viață datorită credinței sale.

Dar dacă va da înapoi,

nu-Mi voi găsi plăcerea în el.”

Habacuc 2.3–4 (versiunea grecească)

encouraging each other. This becomes more and more important as you see the Day¹ getting closer.

Don't Turn Away From Christ

²⁶If we decide to continue sinning after we have learned the truth, then there is no other sacrifice* that will take away sins. ²⁷If we continue sinning, all that is left for us is a fearful time of waiting for the judgment and the angry fire that will destroy those who live against God. ²⁸Whoever refused to obey the law of Moses* was found guilty from the testimony given by two or three witnesses. Such people were not forgiven. They were killed. ²⁹So think how much more punishment people deserve who show their hate for the Son of God—people who show they have no respect for the blood sacrifice that began the new agreement* and once made them holy, or who insult the Spirit* of God's grace.* ³⁰We know that God said, “I will punish people for the wrongs they do; I will repay them.”² And he also said, “The Lord will judge his people.”³ ³¹It is a terrible thing to face punishment from the living God.

Keep the Courage and Patience You Had

³²Remember the days when you first learned the truth. You had a hard struggle with much suffering, but you continued strong. ³³Sometimes people said hateful things to you and mistreated you in public. And sometimes you helped others who were being treated that same way. ³⁴Yes, you helped them in prison and shared in their suffering. And you were still happy when everything you owned was taken away from you. You continued to be happy, because you knew that you had something much better—something that would continue forever.

³⁵So don't lose the courage that you had in the past. Your courage will be rewarded richly. ³⁶You must be patient. After you have done what God wants, you will get what he promised you. ³⁷He says,

“Very soon now, the one who is coming will come and will not be late.

³⁸ The person who is right with me will live by trusting in me.

But I will not be pleased with the one who turns back in fear.”

Habakkuk 2:3–4 (Greek version)

¹ 10:25 Ziua probabil ziua revenirii lui Cristos. ² 10:30 Citat din Dt. 32:35. ³ 10:30 Citat din Dt 32:36.

¹ 10:25 Day Probably the day Christ will come to judge everyone and take his people to live with him. ² 10:30 Quote from Deut. 32:35. ³ 10:30 Quote from Deut. 32:36.

³⁹Dar noi nu suntem dintre aceia care dau înapoi și sunt pierduți. Noi suntem aceia care avem credință, și de aceea suntem mântuiți.

Prin credință

11 ¹Credința înseamnă a fi sigur de lucrurile la care speri; înseamnă a fi sigur de lucruri pe care nu le poți vedea. ²Datorită credinței lor, oamenii din trecut au fost pe placul lui Dumnezeu.

³Prin credință înțelegem că întreaga lume a fost creată prin Cuvântul lui Dumnezeu, că ceea ce vedem a fost făcut din lucruri pe care nu le putem vedea.

⁴Prin credință Abel l-a adus lui Dumnezeu o jertfă mai bună decât a lui Cain. Datorită credinței sale, Abel a fost declarat un om drept. Dumnezeu a depus mărturie despre dreptatea lui prin faptul că i-a primit darurile. Și deși Abel este mort, credința lui vorbește și astăzi.

⁵Prin credință Enoh a fost ridicat la Dumnezeu fără să fi trecut prin moarte. Scriptura* spune că, înainte de a fi ridicat, Enoh a primit mărturia că era un om pe placul lui Dumnezeu. Enoh nu a mai putut fi găsit, pentru că Dumnezeu îl luase să fie cu El. ⁶Fără credință este imposibil să fim pe placul lui Dumnezeu. Cel care vine la Dumnezeu trebuie să creadă că El există și că îi răsplătește pe cei care se străduiesc să-L găsească cu adevărat.

⁷Noe a fost avertizat de Dumnezeu că urmau să se întâmple lucruri pe care nu putea să le vadă. Prin credință Noe a ascultat și a construit o corabie pentru a-și salva familia. Noe a condamnat lumea de pe vremea lui și a devenit unul dintre oamenii care moștenesc dreptatea prin credința lor.

⁸Prin credință Avraam l-a ascultat pe Dumnezeu când El l-a chemat să plece într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire. Avraam a plecat, deși nu știa unde se ducea. ⁹Prin credință, el a locuit ca străin în ținutul pe care Dumnezeu i-l promisese. A locuit în corturi la fel ca Isaac și Iacov, care primiseră și ei aceeași promisiune. ¹⁰El a putut să facă acest lucru pentru că avea privirea îndreptată asupra cetății¹ cu temelii tari, al cărei Arhitect și Constructor este Dumnezeu.

¹ 11.10 *cetatea* cetatea spirituală unde poporul lui Dumnezeu trăiește împreună cu El. Mai este numită și Ierusalimul ceresc. Vezi Evr. 12.22.

³⁹But we are not those who turn back and are lost. No, we are the people who have faith and are saved.

Faith

11 ¹Faith is what makes real the things we hope for. It is proof of what we cannot see. ²God was pleased with the people who lived a long time ago, because they had faith like this.

³Faith helps us understand that God created the whole world by his command. This means that the things we see were made by something that cannot be seen.

⁴Cain* and Abel* both offered sacrifices* to God. But Abel offered a better sacrifice to God because he had faith. God said he was pleased with what Abel offered. And so God called him a good man because he had faith. Abel died, but through his faith he is still speaking.

⁵Enoch was carried away from this earth, so he never died. Before he was carried off, the Scriptures* say, he was a man who pleased God. Later, no one knew where he was, because God had taken Enoch to be with him. This happened to him because he had faith. ⁶Without faith no one can please God. Whoever comes to God must believe that he is real and that he rewards those who sincerely try to find him.

⁷Noah was warned by God about things that he could not yet see. But he had faith and respect for God, so he built a large boat to save his family. With his faith, Noah showed that the world was wrong. And he became one of those who are made right with God through faith.

⁸God called Abraham to travel to another place that he promised to give him. Abraham did not know where that other place was. But he obeyed God and started traveling, because he had faith. ⁹Abraham lived in that country that God promised to give him. He lived there like a visitor who did not belong. He did this because he had faith. He lived in tents with Isaac and Jacob, who also received that same promise from God. ¹⁰Abraham was waiting for the city¹ that has real foundations. He was waiting for the city that is planned and built by God.

¹ 11:10 *city* The spiritual "city" where God's people live with him. Also called "the heavenly Jerusalem." See Heb. 12:22.

¹¹Sara nu putea să aibă copii și Avraam era prea bătrân. Dar el a avut credință în Dumnezeu, a avut încredere că El Își va împlini promisiunea. Și Dumnezeu i-a făcut în stare să aibă copii. ¹²Și din acest om, care era atât de înaintat în vârstă încât nu mai avea mult de trăit, au ieșit atât de mulți urmași câte stele sunt pe cer și la fel de greu de numărat ca nisipul de pe malul mării.

¹³Acești oameni și-au păstrat credința până la moarte. Ei nu au primit lucrurile promise, dar le-au văzut de la distanță și s-au bucurat. Ei au recunoscut în fața tuturor că erau străini și călători pe pământ. ¹⁴Cei ce spun astfel de lucruri arată că ei sunt în căutarea unei patrii. ¹⁵Dacă ar fi continuat să se gândească la țara pe care o părăsiseră, ar fi avut ocazii să se întoarcă. ¹⁶Dar acum ei sperau să ajungă într-o țară mai bună, adică una cerească. De aceea, lui Dumnezeu nu-I este rușine să fie numit Dumnezeul lor și a pregătit o cetate pentru ei.

¹⁷⁻¹⁸Prin credință Avraam era gata să-l jertfească pe Isaac atunci când l-a pus Dumnezeu la încercare. Dumnezeu îi spusese: „Prin Isaac se vor naște urmașii tăi.” Deși promise promisiunea, Avraam era gata să-și jertfească singurul fiu. ¹⁹Avraam s-a gândit că Dumnezeu putea chiar să-l învie dintre cei morți. Și într-adevăr, el l-a primit pe Isaac ca și cum acesta s-ar fi întors dintre cei morți.

²⁰Prin credință Isaac a binecuvântat viitorul lui Iacov și al lui Esau. ²¹Prin credință, când Iacov era pe moarte, i-a binecuvântat pe fiecare dintre fiii lui Iosif. El s-a sprijinit în toiag și i s-a închinat lui Dumnezeu.

²²Prin credință Iosif, la sfârșitul vieții sale, a vorbit poporului Israel despre plecarea din Egipt și a dat instrucțiuni cu privire la înmormântarea sa.

²³Prin credință, când s-a născut Moise, părinții lui l-au ascuns timp de trei luni, pentru că văzuseră ce copil frumos era. Și ei nu s-au temut să încalce porunca împăratului.

²⁴Prin credință, când a crescut, Moise a refuzat să fie numit fiul fiicei faraonului. ²⁵El a ales mai degrabă să sufere alături de poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de plăcerile de scurtă durată ale păcatului.

¹¹Sarah was not able to have children, and Abraham was too old. But he had faith in God, trusting him to do what he promised. And so God made them able to have children. ¹²Abraham was so old he was almost dead. But from that one man came as many descendants as there are stars in the sky. So many people came from him that they are like grains of sand on the seashore.

¹³All these great people continued living with faith until they died. They did not get the things God promised his people. But they were happy just to see those promises coming far in the future. They accepted the fact that they were like visitors and strangers here on earth. ¹⁴When people accept something like that, they show that they are waiting for a country that will be their own. ¹⁵If they were thinking about the country they had left, they could have gone back. ¹⁶But they were waiting for a better country—a heavenly country. So God is not ashamed to be called their God. And he has prepared a city for them.

¹⁷⁻¹⁸God tested Abraham's faith. God told him to offer Isaac as a sacrifice. Abraham obeyed because he had faith. He already had the promises from God. And God had already said to him, "It is through Isaac that your descendants will come."¹⁷ But Abraham was ready to offer his only son. He did this because he had faith. ¹⁹He believed that God could raise people from death. And really, when God stopped Abraham from killing Isaac, it was like he got him back from death.

²⁰Isaac blessed the future of Jacob and Esau. He did that because he had faith. ²¹And Jacob, also because he had faith, blessed each one of Joseph's sons. He did this while he was dying, leaning on his rod and worshiping God.

²²And when Joseph was almost dead, he spoke about the people of Israel* leaving Egypt. And he told them what they should do with his body. He did this because he had faith.

²³And the mother and father of Moses* hid him for three months after he was born. They did this because they had faith. They saw that Moses was a beautiful baby. And they were not afraid to disobey the king's order.

²⁴⁻²⁵Moses grew up and became a man. He refused to be called the son of Pharaoh's daughter. He chose not to enjoy the pleasures of sin that last such a short time. Instead, he chose to suffer with God's people. He did this because he

¹⁷11:17-18 Quote from Gen. 21:12.

²⁶Moise a considerat că a suferi pentru Cristos valora mai mult decât comorile Egiptului, pentru că el avea privirea îndreptată spre răsplătire. ²⁷Prin credință Moise a plecat din Egipt fără să se teamă de mânia împăratului. El a rămas neclintit ca și cum L-ar fi văzut pe Cel Nevăzut. ²⁸Prin credință Moise a sărbătorit Paștele*. El a stropit pragul de sus și stâlpii ușii cu sânge, pentru ca Îngerul Morții¹ să nu omoare pe nici unul dintre primii născuți ai familiilor din Israel.

²⁹Prin credință poporul Israel a trecut Marea Roșie de parcă ar fi mers pe uscat. Când egiptenii au încercat să facă același lucru, s-au înecat cu toții.

³⁰Prin credință s-au prăbușit zidurile cetății Ierihon, după ce poporul le-a înconjurat timp de șapte zile.

³¹Prin credință prostituata Rahav nu a fost omorâtă împreună cu necredincioșii, ci a fost salvată pentru că i-a primit în casa ei pe spionii israeliți.

³²Și ce aș mai avea de spus? Nu am destul timp pentru a vorbi despre Ghedeon, Barac, Samson, Iefta, David, Samuel și despre profeți*. ³³Prin credință acești oameni au răsturnat împărății, au făcut dreptate și au primit lucrurile pe care Dumnezeu le promisese. Prin credință ei au închis gurile leilor, ³⁴au stins puterea focului și au scăpat de tăișul sabiei. Deși erau slabi, ei au primit putere, au fost viteji în lupte și au pus pe fugă armatele dușmanilor. ³⁵Unele femei i-au primit înapoi pe cei care le muriseră în familiile lor și care au fost înviați. Alții au fost torturați, dar nu au vrut să accepte să fie eliberați, căci vroiau să învie pentru a trăi o viață mai bună. ³⁶Unii oameni au fost ridiculizați și biciuiți, iar alții au fost puși în lanțuri și aruncați în închisoare. ³⁷Au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu fierăstrăul sau uciși cu sabia. Au rătăcit îmbrăcați în piei de oaie sau de capră, au fost săraci, au fost asupriți și chinuți. ³⁸Ei, de care lumea nu era demnă, au pribegit prin deșerturi și prin munți, trăind în peșteri și grote făcute în pământ.

³⁹Toți aceștia, deși au ajuns cunoscuți pentru credința lor, nu au primit ceea ce le promisese Dumnezeu. ⁴⁰Dumnezeu a

had faith. ²⁶He thought that it was better to suffer for the Christ* than to have all the treasures of Egypt. He was waiting for the reward that God would give him.

²⁷Moses left Egypt because he had faith. He was not afraid of the king's anger. He continued strong as if he could see the God no one can see. ²⁸Moses prepared the Passover* and spread the blood on the doorways of the people of Israel, so that the angel of death¹ would not kill their first-born² sons. Moses did this because he had faith.

²⁹And God's people all walked through the Red Sea like it was dry land. They were able to do this because they had faith. But when the Egyptians tried to follow them, they were drowned.

³⁰And the walls of Jericho fell because of the faith of God's people. They marched around the walls for seven days, and then the walls fell.

³¹And Rahab, the prostitute, welcomed the Israelite spies like friends. And because of her faith, she was not killed with the ones who refused to obey.

³²Do I need to give you more examples? I don't have enough time to tell you about Gideon, Barak, Samson, Jephthah, David, Samuel, and the prophets.* ³³All of them had great faith. And with that faith they defeated kingdoms. They did what was right, and God helped them in the ways he promised. With their faith some people closed the mouths of lions. ³⁴And some were able to stop blazing fires. Others escaped from being killed with swords. Some who were weak were made strong. They became powerful in battle and defeated other armies. ³⁵There were women who lost loved ones but got them back when they were raised from death. Others were tortured* but refused to accept their freedom. They did this so that they could be raised from death to a better life. ³⁶Some were laughed at and beaten. Others were tied and put into prison. ³⁷They were killed with stones. They were cut in half. They were killed with swords. The only clothes some of them had were sheep skins or goat skins. They were poor, persecuted,* and treated badly by others. ³⁸The world was not good enough for these great people. They had to wander in deserts and mountains, living in caves and holes in the ground.

³⁹God was pleased with all of them because of their faith. But not one of them received God's great promise. ⁴⁰God planned something better for

¹11:28 *Îngerul Morții* lit. nimicitorul. Dumnezeu a trimis un înger să omoare toți întâii-născuți din familiile egiptenilor. Vezi Ex. 12:29-32.

¹11:28 *angel of death* Literally, "the destroyer." To punish the Egyptians, God sent an angel to kill the oldest son in each home. See Ex. 12:29-32. ²11:28 *firstborn* The first child born into a family.

pregătit pentru noi ceva mai bun. Atunci vor putea acești oameni să fie făcuți desăvârșiți, dar numai împreună cu noi.

Să urmăm exemplul lui Isus

12¹Avem mulți martori ai credinței. Ei ne înconjoară asemenea unui nor. Să aruncăm deci tot ce ne trage înapoi și păcatul care atât de ușor ne face să ne împiedicăm! Să alergăm cu perseverență în întrecerea care ne stă înaintea! ²Să ne ținem ochii ațintiți asupra lui Isus, conducătorul credinței noastre și cel care o duce la împlinire. Pentru bucuria care Îl aștepta, Isus a îndurat moartea pe cruce și a acceptat rușinea unei astfel de morți, iar acum stă la dreapta tronului lui Dumnezeu. ³Gândiți-vă la El, care a îndurat o opoziție atât de mare din partea oamenilor păcătoși, pentru ca să nu vă pierdeți curajul și să cădeți de oboseală.

Dumnezeu este ca un tată

⁴Ați luptat împotriva păcatului, dar nu ați ajuns încă să vă împotriviți până la moarte. ⁵Sunteți fiii lui Dumnezeu, dar ați uitat cuvintele de încurajare care v-au fost adresate:

„Fiul meu, nu disprețui
disciplinarea Domnului
și nu renunța când El te muștră!
⁶ Căci Domnul disciplinează
pe cine iubește
și îl pedepsește pe acela pe
care l-a acceptat ca fiu al Său.“

Proverbe 3.11–12

⁷Răbdați această disciplină! Ea arată că Dumnezeu Se poartă cu noi ca și cu fiii Lui, pentru că orice tată își disciplinează copilul. ⁸Dacă nu sunteți disciplinați așa cum sunt toți copiii, atunci sunteți copii nelegitimi, și nu fii adevărați. ⁹Părinții noștri naturali ne-au disciplinat și noi i-am respectat. Deci cu atât mai mult ar trebui să acceptăm disciplina Tatălui nostru spiritual și să trăim. ¹⁰Părinții noștri ne-au disciplinat pentru un timp, așa cum au crezut ei că este mai bine, însă disciplina aplicată de Dumnezeu este spre binele nostru, ca să devenim sfinți, asemenea Lui. ¹¹Disciplina nu este niciodată plăcută pe moment, ci este dureroasă. Dar mai târziu, după ce am trecut prin școala ei, disciplina aduce pacea unei vieți trăite potrivit cu voia lui Dumnezeu.

us. He wanted to make us perfect. Of course, he wanted those great people to be made perfect too, but not before we could all enjoy that blessing together.

We Also Should Follow Jesus' Example

12¹We have all these great people around us as examples. Their lives tell us what faith means. So we, too, should run the race that is before us and never quit. We should remove from our lives anything that would slow us down and the sin that so often makes us fall. ²We must never stop looking to Jesus. He is the leader of our faith, and he is the one who makes our faith complete. He suffered death on the cross. But he accepted the shame of the cross like it was nothing. He did this because of the joy that God put before him. And now he is sitting at the right side of God's throne. ³Think about Jesus. He patiently endured the angry insults that sinful people were shouting at him. Think about him, so that you won't get discouraged and stop trying.

God Is Like a Father

⁴You are struggling against sin, but you have not had to give up your life for the cause. ⁵You are children of God, and he speaks words of comfort to you. You have forgotten these words:

“My child, don't think the Lord's discipline is worth nothing,
and don't stop trying when he corrects you.
⁶ The Lord disciplines everyone he loves;
and he punishes everyone he accepts
as a child.”

Proverbs 3:11–12

⁷So accept sufferings like they are a father's discipline. God does these things to you like a father correcting his children. You know that all children are disciplined by their fathers. ⁸So, if you never receive the discipline that every child must have, you are not true children and don't really belong to God. ⁹We have all had fathers here on earth who corrected us with discipline. And we respected them. So it is even more important that we accept discipline from the Father of our spirits. If we do this, we will have life. ¹⁰Our fathers on earth disciplined us for a short time in the way they thought was best. But God disciplines us to help us, so that we can be holy* like him. ¹¹We don't enjoy discipline when we get it. It is painful. But later, after we have learned our lesson from it, we will enjoy the peace that comes from doing what is right.

Aveți grijă cum vă trăiți viața!

¹²Așa că întăriți-vă brațele obosite și genunchii tremurânzi! ¹³Mergeți pe calea cea dreaptă pentru ca să fiți mântuiți și pentru ca nu cumva slăbiciunea voastră să vă facă să vă abateți de la țintă.

¹⁴Încercați să trăiți în pace cu toți oamenii și să duceți o viață sfântă, căci fără sfințenie nimeni nu-L va vedea pe Domnul. ¹⁵Aveți grijă ca nimeni să nu se abată de la harul lui Dumnezeu și astfel să devină asemenea unei buruieni amare care crește și dă naștere la multe probleme și prin care mulți oameni pot fi tulburați și distruși. ¹⁶Aveți grijă ca nimeni să nu fie imoral sau un om lumesc, cum era Esau. Esau și-a vândut dreptul primului născut doar pentru o porție de mâncare. ¹⁷Și știți că după aceea a vrut să-și primească binecuvântarea, și chiar a plâns. Dar tatăl său a refuzat să i-o dea, pentru că Esau nu putea să schimbe ceea ce făcuse.

¹⁸Voi nu v-ați apropiat de un munte¹ care putea fi atins și care era cuprins de foc, de întuneric, de negură și de furtună; ¹⁹nici nu v-ați adunat la sunetul unei trâmbițe și n-ați ascultat glasul care a vorbit în așa fel, încât cei care l-au auzit au cerut să nu li se mai vorbească. ²⁰Căci ei nu puteau suporta ce li se poruncise: „Chiar un animal dacă se va atinge de munte, să fie omorât cu pietre.”² ²¹Și într-adevăr, imaginea aceea era atât de înfricoșătoare, încât Moise a spus: „Tremur de frică.”³

²²Dar voi v-ați apropiat de muntele Sion, de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul ceresc; de miile și miile de îngeri care s-au adunat cu bucurie; ²³de Biserica primilor născuți, ale căror nume sunt scrise în ceruri; v-ați apropiat de Dumnezeu, Cel ce judecă toți oamenii, și de duhurile oamenilor drepti, care au fost făcuți desăvârșiți; ²⁴de Isus, Mijlocitorul unui nou legământ și de sângele ce a fost stropit, care ne vorbește despre lucruri mai bune decât sângele lui Abel*.

Be Careful How You Live

¹²You have become weak, so make yourselves strong again. ¹³Live in the right way so that you will be saved and your weakness will not cause you to be lost.

¹⁴Try to live in peace with everyone. And try to keep your lives free from sin. Anyone whose life is not holy* will never see the Lord. ¹⁵Be careful that no one fails to get God's grace.* Be careful that no one loses their faith and becomes like a bitter weed growing among you. Someone like that can ruin your whole group. ¹⁶Be careful that no one commits sexual sin. And be careful that no one is like Esau and never thinks about God. Esau was the oldest son and he would have inherited everything from his father. But he sold all that for a single meal. ¹⁷You remember that after Esau did this, he wanted to get his father's blessing. He wanted that blessing so much that he cried. But his father refused to give him the blessing, because Esau could find no way to change what he had done.

¹⁸You have not come to a place that can be seen and touched, like that mountain the people of Israel* came to, that was burning with fire and covered with darkness, gloom, and storms. ¹⁹There is no sound of a trumpet or a voice speaking words like they heard. When they heard the voice, they begged to never hear another word. ²⁰They did not want to hear the command: “If anything, even an animal, touches the mountain, it must be killed with stones.”¹ ²¹What they saw was so terrible that Moses said, “I am shaking with fear.”^{2 3}

²²But you have come to Mount Zion,* to the city of the living God, the heavenly Jerusalem.⁴ You have come to a place where thousands of angels have gathered to celebrate. ²³You have come to the meeting of God's firstborn⁵ children. Their names are written in heaven. You have come to God, the judge of all people. And you have come to the spirits of good people who have been made perfect. ²⁴You have come to Jesus—the one who brought the new agreement* from God to his people. You have come to the sprinkled blood⁶ that tells us about better things than the blood of Abel.*

¹12.18 *munte* versetele 8–21 fac trimitere la evenimentele prin care a trecut poporul lui Israel pe Muntele Sinai, relatate în Ex. 9. ²12.20 Citat din Ex. 19.12–13. ³12.21 Citat din Dt. 9.19.

¹12:20 Quote from Ex. 19:12–13. ²12:21 Quote from Deut. 9:19. ³12:21 *Verses 18–21* These verses refer to things that happened to the people of Israel in the time of Moses as described in Ex. 19. ⁴12:22 *Jerusalem* Here, the spiritual city of God's people. ⁵12:23 *firstborn* The first son born in a Jewish family had the most important place in the family and received special blessings. All God's children are like that. ⁶12:24 *sprinkled blood* The blood (death) of Jesus.

²⁵Aveți grijă să nu refuzați să-L ascultați pe Cel ce vă vorbește! Acei oameni care au refuzat să-L asculte pe Dumnezeu, care i-a avertizat pe pământ, nu au scăpat. Deci cu siguranță nici noi nu vom scăpa, dacă ne întoarcem de la Cel ce ne vorbește din ceruri. ²⁶Vocea Lui a cutremurat atunci pământul. Dar aceeași voce ne-a promis acum că: „Voi mai face încă o dată să se cutremure pământul, dar, de data aceasta, se vor cutremura și cerurile.”¹ ²⁷Cuvintele „încă o dată” arată că toate lucrurile care au fost create, vor fi distruse, căci acestea pot fi clătinate. Deci numai lucrurile care nu pot fi clătinate vor rămâne.

²⁸Să fim recunoscători că noi am primit o împărăție care nu poate fi clătinată. Astfel, să-I slujim lui Dumnezeu cu reverență și cu teamă, într-un mod care să fie pe placul Lui, ²⁹fiindcă Dumnezeu nostru este „ca un foc mistuitor.”

Închinarea care este pe placul lui Dumnezeu

13 ¹Iubiți-vă în continuare ca frați și surori în Cristos! ²Nu uitați să fiți primitivi de oaspeți, pentru că unii oameni, fiind ospitalieri, i-au găzduit, fără să știe, pe îngeri. ³Amintiți-vă de cei ce sunt în închisoare, ca și cum ați fi și voi închiși împreună cu ei! Și amintiți-vă de cei ce suferă, ca și cum ați suferi și voi!

⁴Căsătoria să fie respectată de toată lumea și să fie păstrată curată! Soții să fie fideli unul celuilalt, căci Dumnezeu va judeca pe cei desfrânați și pe adulteri. ⁵Păziți-vă sufletele de iubirea de bani și fiți mulțumiți cu ce aveți, pentru că Dumnezeu a spus:

„În nici un caz n-am să te las,
niciodată nu te voi părăsi.”

Deuteronom 31.6

⁶Așa că putem spune cu încredere:

„Domnul este ajutorul meu,
nu mă voi teme.
Ce rău mi-ar putea face un om?”

Psalmul 118.6

⁷Amintiți-vă de conducătorii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu! Aduceți-vă aminte cum au trăit și au murit

¹12.26 Citat din Hag. 2.6.

²⁵Be careful and don't refuse to listen when God speaks. Those people refused to listen to him when he warned them on earth. And they did not escape. Now God is speaking from heaven. So now it will be worse for those who refuse to listen to him. ²⁶When he spoke before, his voice shook the earth. But now he has promised, “Once again I will shake the earth, but I will also shake heaven.”¹ ²⁷The words “once again” clearly show us that everything that was created will be destroyed—that is, the things that can be shaken. And only what cannot be shaken will remain.

²⁸So we should be thankful because we have a kingdom that cannot be shaken. And because we are thankful, we should worship God in a way that will please him. We should do this with respect and fear, ²⁹because our God is like a fire that can destroy us.

Worship That Pleases God

13 ¹Continue loving each other as brothers and sisters in Christ. ²Always remember to help people by welcoming them into your home. Some people have done that and have helped angels without knowing it. ³Don't forget those who are in prison. Remember them like you are in prison with them. And don't forget those who are suffering. Remember them like you are suffering with them.

⁴Marriage should be honored by everyone. And every marriage should be kept pure between husband and wife. God will judge guilty those who commit sexual sins and adultery.* ⁵Keep your lives free from the love of money. And be satisfied with what you have. God has said,

“I will never leave you;
I will never run away from you.”

Deuteronomy 31:6

⁶So we can feel sure and say,

“The Lord is my helper;
I will not be afraid.
People can do nothing to me.”

Psalms 118:6

⁷Remember your leaders. They taught God's message to you. Remember how they lived and

¹12:26 Quote from Hag. 2:6.

ei și imitați exemplul credinței lor! ⁸Isus Cristos este același ieri, azi și întotdeauna.

⁹Nu vă lăsați abătuți de la drumul vostru de nici un fel de învățătură străină! Bine este ca inimile voastre să fie întărite prin harul lui Dumnezeu și nu prin respectarea unor reguli privind mâncărurile, căci regulile acestea nu le-au fost de nici un folos celor care le-au respectat.

¹⁰Noi avem un altar de pe care preoții care slujesc la cortul sfânt nu au dreptul să mănânce. ¹¹Marele preot* duce sângele animalelor în Locul cel mai sfânt, ca jertfă pentru păcate, dar trupurile animalelor sunt arse în afara taberei. ¹²De aceea și Isus a suferit în afara cetății, pentru a-Și sfinți poporul prin propriul Său sânge. ¹³Să ieșim deci din tabără, să mergem la El și să îndurăm aceeași umilire pe care a suferit-o El! ¹⁴Căci noi nu avem aici o cetate care să dureze, ci suntem în căutarea celei viitoare. ¹⁵Să aducem deci fără încetare, prin Isus Cristos, jertfa laudei noastre către Dumnezeu, prin cuvintele care mărturisesc Numele Lui! ¹⁶Să nu uitați să faceți bine altor oameni și să împărțiți cu ei ceea ce aveți, căci astfel de jertfe sunt plăcute lui Dumnezeu.

¹⁷Ascultați-i pe conducătorii voștri și respectați autoritatea lor! Acești oameni au grijă de sufletele voastre și sunt responsabili pentru voi. Ascultați-i, pentru ca ei să-și poată face lucrarea cu bucurie, nu cu durere și supărare. Durerea și supărarea lor nu vă vor ajuta la nimic.

¹⁸Rugați-vă pentru noi, căci suntem siguri că avem o conștiință curată și urmărim binele în tot ceea ce facem. ¹⁹În mod deosebit, vă rog să faceți lucrul acesta pentru ca Dumnezeu să mă trimită din nou la voi cât mai curând.

²⁰Prin sângele legământului etern, Dumnezeul păcii L-a înviat din morți pe Marele Păstor al oilor, pe Domnul nostru Isus. ²¹Fie ca Dumnezeul păcii să vă dea toate lucrurile bune de care aveți nevoie pentru ca voi să faceți voia Lui! Și fie ca El să lucreze în noi ce-I este plăcut, prin Isus Cristos! A Lui să fie slava pentru totdeauna! Amin.*

died, and copy their faith. ⁸Jesus Christ is the same yesterday, today, and forever. ⁹Don't let all kinds of strange teachings lead you into the wrong way. Depend only on God's grace* for spiritual strength, not on rules about foods. Obeying those rules doesn't help anyone.

¹⁰We have a sacrifice.¹ And those priests who serve in the Holy Tent* cannot eat from the sacrifice we have. ¹¹The high priest* carries the blood of animals into the Most Holy Place² and offers that blood for sins. But the bodies of those animals are burned outside the camp. ¹²So Jesus also suffered outside the city. He died to make his people holy* with his own blood. ¹³So we should go to Jesus outside the camp and accept the same shame that he had. ¹⁴Here on earth we don't have a city that lasts forever. But we are waiting for the city that we will have in the future. ¹⁵So through Jesus we should never stop offering our sacrifice* to God. That sacrifice is our praise, coming from lips that speak his name. ¹⁶And don't forget to do good and to share what you have with others, because sacrifices like these are very pleasing to God.

¹⁷Obey your leaders. Be willing to do what they say. They are responsible for your spiritual welfare, so they are always watching to protect you. Obey them so that their work will give them joy, not grief. It won't help you to make it hard for them.

¹⁸Continue praying for us. We feel right about what we do, because we always try to do what is best. ¹⁹And I beg you to pray that God will send me back to you soon. I want this more than anything else.

²⁰⁻²¹I pray that the God of peace will give you every good thing you need so that you can do what he wants. God is the one who raised from death our Lord Jesus, the Great Shepherd of his sheep. He raised him because Jesus sacrificed his blood to begin the new agreement* that never ends. I pray that God will work through Jesus Christ to do the things in us that please him. To him be glory* forever. Amen.

¹ 13:10 *sacrifice* Literally, "altar." Here, it means the sacrifice (offering) of Jesus. He gave his life to pay for people's sins. ² 13:11 *Most Holy Place* Literally, "the holies," the place in the Jewish Tabernacle or Temple where God met the high priest.

²²Fraților, vă rog să ascultați cu răbdare aceste cuvinte de încurajare, ținând seama de faptul că v-am scris o scrisoare scurtă. ²³Vreau să știți că fratele nostru Timotei a fost eliberat din închisoare. Dacă va ajunge aici în curând, mă va însoți când voi veni să vă văd.

²⁴Salutați-i pe toți conducătorii voștri și pe toți sfinții! Cei din Italia vă transmit salutări.

²⁵Fie ca harul lui Dumnezeu să fie cu voi toți! Amin.

²²My brothers and sisters, I beg you to listen patiently to what I have said. I wrote this letter to strengthen you. And it is not very long. ²³I want you to know that our brother Timothy is out of prison. If he comes to me soon, we will both come to see you.

²⁴Give my greetings to all your leaders and to all God's people. All those from Italy send you their greetings.

²⁵God's grace be with you all.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>